

dighed, som vistnok altid vil paaføre ham Ubehageligheder, uden i virkelige Nødvendigheds-tilfælde, og hvor han kan gjøre Regning paa, at alle fornuftige Folk ville billige det.

Ordføreren: Efter den Understøttelse, som Udvalgets Forslag har fundet fra flere Sider her i Salen, troer jeg at kunne fatte mig ganske kort. Forsaavidt det navnlig med Hensyn til § 1 er yttret, at det Ord: „berettiget“ skulde gaae ud af Paragraphen, maa jeg ganske henholde mig til, hvad der af flere af Thingets Medlemmer i denne Henseende er yttret, og være af den Mening, at en af de væsentligste Støtter for en velordnet Pressefrihed vilde svinde bort, hvis dette Ord gik ud. Forsaavidt det derhos af den ærede 5te Landstingsmand for 2den Valgkreds (Vorgen) er yttret med Hensyn til § 1, at ved den, der forhandler og uddeler et Skrift, maa forstaaes Forlæggeren, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dette ikke er Tilfældet, og at ofte Forlæggeren er en ganske anden Person end den, som forhandler og uddeler Skriftet, og Udvalget har derfor troet, ikke at kunne lade Forlæggeren være udenfor det subsidiaire Ansvar, som er opstillet i Udkastet. Forsaavidt endelig den samme ærede Landstingsmand har yttret, at det vilde være haardt, og har anført som et Exempel paa Ubillighed, at en Bogtrykker skulde være bleven dragen til Ansvar for at have trykket et Balletprogram, uden at Bogtrykkerens Navn derpaa havde været angivet, saa maa jeg tillade mig at bemærke, at jeg tvivler meget om, at en Tilfidsættelse af Formen i dette Tilfælde vilde komme i Betragtning, jeg tvivler, om et saadant Blad kunde kaldes et Skrift. I Udkastet er det ikke betegnet, hvad der forstaaes ved et Skrift, og det var derfor ogsaa under Overveielse i Udvalget, om man ikke skulde give en Betegnelse deraf; men man kom til det Resultat, at der ikke lod sig opstille noget aldeles Betegnende, og man antog det derfor for rettest, at det overlodes til Domstolene hver Gang at afgjøre, hvorvidt noget Trykt kunde kaldes et Skrift eller ikke. Forsaavidt det med Hensyn til § 2 er blevet yttret, at det var overflødigt, at der efter Udvalgets Forslag tilføiedes Ordene: „eller falsk“, har Udvalget dog ikke kunnet fra-

vige den Mening, at det er oplysende, at dette tilføies, navnlig med Hensyn til, at der i den følgende § 4 alene bruges Udtrykket „falsk“, og stod der nu i Modsetning dertil „urigtig“ i § 2, da kunde det maafee give Anledning til Misforstaaelse; man har derfor troet, at der bør tilføies „eller falsk“. Forsaavidt det af den ærede 5te Landstingsmand for 2den Landstingskreds (Vorgen) er yttret, at en Bogtrykker selv om det blot var ved en Trykfeil, at han kom til at anføre et urigtigt Navn paa et Skrift, vilde blive anseet med den Mulet, Paragraphen bestemmer, saa troer jeg dog ikke, at det vilde blive Tilfældet; naar han kunde oplyse, at det virkelig var ved en Trykfeil, at en urigtig Angivelse havde fundet Sted, vilde hans Ansvar vistnok bortfalde. — Udvalget misfjender ingenlunde Bøgten af de Grunde, som med Hensyn til § 3 ere anførte for, at det der er opstillet som Betingelse, at Forfatteren skal være 18 Aar gammel, for at være ansvarlig. Det er netop et Punkt, som gjentagne Gange har været under Overveielse i Udvalget; men man kunde dog ikke frasalde den Overbeviisning, at det var rigtigst at holde sig til den almindelige criminelle Lavalder. De væsentligste Grunde herfor ere allerede fremsatte deels i Udvalgets Betænkning, deels under den foreløbige Behandling. Det var kun i det Foredrag, hvormed jeg motiverede Udvalgets Indstilling i Mødet igaar, at jeg nævnte, at den Indstilling, man havde gjort, ogsaa syntes at stemme med Grundlovens Ord i § 91. Jeg yttrede dengang, saavidt jeg erindrer, ikke, at den Bestemmelse, Udkastet indeholder, var i Strid med Grundloven, men kun at jeg troede, at, naar man vilde urgere Udtrykkene i Grundloven, vilde man komme til det Resultat, at der ikke med Hensyn til Alderen kunde stilles anden Betingelse for Straf end den, den almindelige criminelle Lovgivning fordrer, og det grundede jeg ikke paa de Udtryk, hvormed § 91 i Grundloven begynder, nemlig: „Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggjøre sine Tanker“, men derpaa, at Grundloven tilføier: „dog under Ansvar for Domstolene.“ Jeg antog nemlig, at Lovens Giver havde ved at tilføie denne Bestemmelse havt for Die det Ansvar, som er tilstede i criminelle Sager, og dette Ansvar be-